

LABORISTA ESPERANTISTO

ARBEIDER ESPERANTIST

INTER-SANGE

ORGAAN VAN
DE FEDERATIE
VAN ARBEIDERS
ESPERANTISTEN
IN HET GEBIED VAN DE
NEDERLANDSE TAAL

Redaksie: Middenweg 226, Amsterdam-O. Adm. Valentijnkade 2, Amsterdam-O. Postgiro No. 144698, Gem. Giro A'dam F 930
Sekretariaat van de Fed. van Arbeiders-Esperantisten: Postbus W 6, Amsterdam-W. In België: Tweemontstr. 124, Deurne-Antwerpen

Abonnementsprijs f 1,25 per jaar. Voor leden gratis. Prijs losse nummers f 0.05 per exemplaar. Oplaag 3200 exemplaren.

SUR ERARA VOJO

Finfine do venas, kion ni jam de longe atendis, la senhezita publika atako al SAT, flanke de ALLE, la aŭstria LEA, provante detrui SAT-on por anstataŭi ĝin per novstarigota Internacio de Socialistaj Esperantistoj (ISE).

Jam de longe estis konstatebla la evoluo de la ideo krei tian Internacion, por kiu pleje oni propagandadis en Aŭstrio. Kvankam ALLE (Aŭstria Ligo de Lab. Esp.) akceptis, kondiĉe, la konvencion kun SAT, oni neniam fidele subigis sin al la strukturo de SAT, kaj restis varme tie la plano al starigo de la dezirita Internacio. La unuaj sukcesintaj provoj de la komunistaj esperantistoj plifaciligis por la aliaj la vojon. Ĉar ne ĉiuj socialistaj SAT-anoj deziris sekvi la agantojn por nova organizo internacia, sin apoganta sur la naciaj societoj, la solvo ne tuj post la foriro de la komunistoj povis veni. En la lastaj SAT-kongresoj klare montriĝis, ke la socialista frakcio ne deziris kunlabori por aliformigo de SAT.

Ankaŭ esprimis sin tiel la frakcio-estraro. Montriĝas do, ke en same fidelaj socialistaj rondoj la nuna alvoko al fondo de tia internacia organizo ne trovas bazon. Tial same ne sukcesis tiuj socialistoj kapti la SAT-aparaton aŭ pere de faritaj proponoj aliformigi ĝin.

Post Moskvo do Vieno.

La Moskvanoj ne povinte regi SAT-on, per ĉiuj rimedoj klopodis detrui ĝin, post kiam ili devigis sian sekvantaron kredi ke nur povas sukcesi la „sankta” malnovmodela internacia kunligo de la esperantista klasbatalantaro. Kaj certe oni nun klopodos konvinki nin, ke nur estos vera socialisto tiu, kiu forlasas la „nebulan” sennaciismon enkorpiĝantan en SAT, kaj pere de sia nacia societo formas „Internacion de socialistaj esperantistoj”.

Certe oni sukcesos ĉe novesperantistoj, kiuj nur de el sia ne-esperantista tempo konas la ĉie egalan organizmanieron. La malnovaj esperantistoj ne tiel facile estos kaptitaj, kaj espereble ili forte batalas kun ni, por ke nur venku la sole por esperantistoj ebla organizformo, la mondasocio kiel estas SAT.

Kvankam la tono ne estas tiel subnivela, la agado tamen egalas tiun de la aliaj skismigantoj. Formiĝis iniciata komitato de personoj por krei la Internacion.

Subfose jam stariĝis kunligo kun hungaraj, ĉeĥaj kaj francaj lab. esperantistoj. Aliiĝis la karaktero de la organo kiu fariĝis, konkurence al Sennaciulo, nur esperantlingva, kaj surhavas la memalprenitan subtitolon „Organo de la Socialista Esperantistaro”, kion ni socialistoj en aliaj landoj ne deziras akcepti.

La listo de iniciatantoj laŭŝajne enhavas ankaŭ la nomojn de du nederlandanoj.

Estas vere, ke tiuj du kamaradoj estas anoj de FLE, la nederlanda LEA, ĉar ili transloĝis el Aŭstrio ĉi tien. Fakte kaj spirite ili estas ankoraŭ anoj de la aŭstria LEA kaj agas kiel membroj de ALLE. El la fakto, ke oni aldonis post la nomoj „Nederlando”, kaj post la nomo de alia FLE-ano en Gent, „Belgio”, neniel estas konkludeble, ke FLE iel subtenis ĉi tian agadon.

Kontraŭe, la nederlanda LEA obstine kaj forte kontraŭstaris la skismigan IPE-anaron kiu ne sukcesis enpenetri nian movadon ĉi tie, ĝi ankaŭ ĉiurimede malhelpos la ISE-anaron fari en nia organizo la similan malbenitan laboron. Tiuj anoj de la Federacio tiru el tio la konsekvencon, por ke ne la Federacio-estraro, bezonas tion fari. Ili ne plu povas harmonie kunlabori en nia organizo kiu amike kaj konscience interrilatas kun SAT, kaj ni

ne deziras iel rompi la akceptitan de la kongreso konvencion, nek deziras deflankiĝi de la Apeldorna rezolucio kiu rilatas al similaj agadoj.

Ni, konstruinte la Federacion ĝis la plej granda laborista esperanto-organizo, ne deziras ĝian dissplitiĝon. Malgraŭ ke oni de diversaj flankoj ne faciligas al ni agi laŭ tio, ni deziras, ke la nederlandlingva LEA restu supertendenca.

Kaj same, malgraŭ la fakto ke estas diverstendencanoj kiuj ne komprenas la devojn, kiujn unue devas obei la anoj de supertendenca organizo kia estas SAT, kaj ke estas ankoraŭ en SAT kiuj ofendmaniere parolas pri aliaj tendencoj, aliaj socialistoj, tiel bonaj partianoj kiel ĉiuj aliaj, restos en SAT.

Ili ne iris sub la jugo de Moskvo, ili ankaŭ ne iros sub la jugo de Vieno.

Neniun el la motivoj por internacia kunligo de la naciaj organizoj la nederlandlingva LEA akceptas kiel ĝusta. Eĉ opinias ilin danĝeraj kaj certe ne dezirindaj.

La komunistoj forlasis SAT, sekve ĝi ne plu estus supertendenca! Kia sinteno. Ni ne ignoru la junecon de la lab. Esp.-movado, sed ni zorgu ke la ideo pri supertendenceco restu vivanta, kaj ĝuste tial eduku al ĝi. Ĉar do la komunistoj apartigis sin de la aliaj, ĉu ankaŭ la socialistoj devus esti tiel malprudentaj kaj suriri la vojon de multaj socialistaj partioj, kiuj per sia sinteno malproksimiĝis de la ankoraŭ neklera proletaro? Anstataŭ sin turni al la tuta proletaro, la landaj sekcioj de socialista internacio pli kaj pli nur sin turnos al la anaro de iu certa direkto. Povas esti ke pro tio aliĝus la multaj socialistoj kiuj ankoraŭ troviĝas, for de la laboristaro, en la neŭtrala movado. Sed ilin ni ne deziras per tia ofero envicigi en la lab. esp. movadon. Tiuj socialistoj kiuj ankoraŭ nun preferas en esperantistaj rondoj la neŭtralan movadon, certe ankaŭ ne en pure socialista organizo turnos sin

unue al la proletaro. Ni ne unue rigardu supren al la diversaj instancoj sed alportu nian idealon same al la pli sube troviĝantaj tavoloj de nia klaso. Internacio, konsistanta do el la diverslandaj asocioj samtendencaj, pli sukcese povus sin turni al la internaciaj instancoj, oni asertas. Jes ni aŭdis tion ofte, sed parolu pri tio la multaj kulturaj asocioj. Tiam vi rimarkos, ke preskaŭ ĉiuj devis perbatale akiri sian lokon en la samcelana movado.

Cetere estas nia celo io tute alia. Ni ja ne deziras formi kiel socialistoj apartan grupon de esperantistoj kiuj okupas sin per esperantaj laboroj. Ni postulas, ke la tuta aparato de la organizoj kaj partioj en kiuj ni troviĝas estu lingve esperantigita.

ALLE mem estas la pruvo ke estas malĝuste pensi, ke samtendencanoj ĉe sia movado povus akiri pli ol aliaj kiuj sin turnus al ĝi. Kiom atingis ALLE, kiu ĉiam estis pure socialista, ĉe sia sufiĉe forta partio? Dum eĉ la socialistoj estas forte reprezentataj en la diversaj registaroj, kaj aliaj instancoj, oni certe ne povas fieri pri la vasta progreso de esperanto.

Ni estas certaj, ke ju pli ankaŭ en aliaj rondoj esperanto estas aplikata, des pli oni akceptos ĝin en propraj rondoj. Eĉ por multaj socialistaj instancoj pli valoras burĝa, ĉar pli klera(!), voĉo ol tiu de nuraj laboristoj.

Estas alloga la ideo de samhejmeco de ĉiuj sampartianoj. Estas nur ŝajno. La distanco inter dekstruloj kaj maldekstruloj en unu samcela movado multfoje estas tiel granda kaj la diferencoj tiel akraj, ke pri la feliĉa harmonio oni ne ĉiam povas fanfaroni.

Internacio laŭ la malnove konata koncepto estus pli efika ĉar SAT neniam reprezentis la tutan laboristan esperantistaron kaj estis kelkaj landaj asocioj kiuj estas pli fortaj ol SAT! Ŝajnas tiuj diraĵoj imponaj, sed tiuj ekzemploj ne pravigas la detruon de SAT.

Estas ja en ĉiuj movadoj tiel. Kion signifas la SAI (por resti nun ĉe la socialisttendencaj organizoj) kompare al la landaj soc. partioj? Kaj same estas ĉe la Internacia Sindikata Federacio. Neniu internacio montriĝis esti influpova. Disfalas ili en naciemaj instancoj tuj post kiam la intereso de la propra lando aŭ eĉ de la propra partio, sindikato aŭ asocio iel estas tuŝataj. La parti- aŭ grupŝovinismo, tiu parenco de la naciismo, ĉiel superŝvebas ankaŭ ĉe la laboristoj.

Ĉu laborista esp. internacio reprezentus la lab. esp. movadon?

Jes, reprezentas per nombroj sed ne per agantoj. Kuniĝos la delegitoj de la estraroj, parolados kaj akceptos belajn rezoluciojn, kiuj kiel sola merito neniam praktikiĝas. Ho jes, oni publike povas kunveni, tiel ke ankaŭ

aliaj ĉeestas. Sed ili ne rajtas paroli. En la SAT-kongresoj ne venas ĉiuj anoj. Estas vere. Sed ĉiuj kiuj vizitas tiajn kongresojn estas parol- kaj decidrajtaj.

Ĉiuj ĉeestantoj sekve havas intereson por la traktataj aferoj kaj kiam ili ne parolados, oni inter si, antaŭe en la kunvenoj kaj poste post la kongreso interdiskutas pri ĉio. Montras tion eĉ la malbona situacio de SAT. Kiel vigle ja ĉiuj anoj sekvis la iradon antaŭ, en kaj post la kongresoj. Sed kiom da vizitantoj venis al iu kongreso de internacio. Oni povus ion ajn aranĝi sed certe ne ion anstataŭindan por la forpreno de la samrajteco en la partopreno de la organizo-aparato, en la debatoj ktp. Se ni vidas, ke en la plej vigle vizitata SAT-kongreso ĉeestis 650 esperantistoj el 22 landoj, tiam oni ne parolu pri malsukcesoj. Montru al ni kiom da anoj de iu asocio havas tiun intereson por la aferoj de „sia“ internacio. Oni eĉ ne konas ĝin, nenian rektan informon nek gazeton ricevas. De el internacio ĉio iradas pere de la landaj estraroj. En la konferencoj de iu Internacio la landoj estas reprezentataj kaj la intereso de la landaj organizoj formas la ĉefafereojn. En SAT-kongresoj kunvenas la anoj forgesante pri sia lando aŭ nacieco.

Kaj se tiuj kongresoj ne jam tiel grandnombraj estas, tiam certe ne kulpas pri tio SAT aŭ nur la SAT-gvidantaro, ankaŭ ne la ideologia bazo de SAT, sed tiuj sin tiel fortaj opiniataj organizoj, kiuj tro malforte propagandadis por SAT pro malemo al la organizo. Kiel oni klarigas la fakton, ke en Aŭstrio la plej granda nombro da SAT-anoj nur estis 304, kaj antaŭ du jaroj jam malaltiĝis ĝis malpli ol 200, konsiderante ke tie la lab. esp. movado jam pli forta estis ol en aliaj landoj? Cetere, ĉu ne estas, konante la faktojn, impertinenta la riproĉo, ke al SAT nun ne estis eble daŭrigi la eldonadon kaj ke la iam bela ĉiusemajna „Sennaciulo“ fariĝis mizera monata gazeto? Kion faris ALLE kaj kion faris la aliaj LEA-oj kaj iliaj membroj por ke SAT povu daŭrigi siajn kulturtaskojn? Kaj, ĉu estas tiel malkutime ĉe socialistoj partopreni monkkolektojn, ke oni speciale moke devas mencii la „ŝtopadon de la breĉo“ kiel ion malindan? Denove, kion oni faris por eviti tion? Kiel ankaŭ ALLE klarigas, ke ĝia anaro ne pli kreskis dum ĝi ja estas pure socialista kaj la socialista partio tie pli grandnombra ol en la nederlandlingva regiono, kie FLE ne estas nur unupartia? Ke la kunigo de ĉiulandaj esperantistoj sen internacio-aparato estas ebla, klare montriĝas ankaŭ la neŭtralaj kongresoj sambaze organizitaj kie eĉ venis 5000 vizitantoj el pli ol 40 landoj.

Oni pravas, SAT malfortiĝis, sed

kulpe de la lab. esperantistaro kaj ĝia gvidantaro. En „La Socialisto“ franca adepto de la fondota ISE opinias, ke la „superpartieca“ vualo kaŝas ambiĉion de iuj „bonzoj“. Tiun lastan vorton, en tiu senco pruntita de la komunistoj kaj uzata de la nuna burĝaro ĝuste kontraŭ la socialistaj gvidantoj, ni ne deziras direkti al la iniciatintoj de la ISE. Sed, ke ia ambiĉieco ankaŭ regas tie, ni ne kuraĝas nei. Almenaŭ regas la emo esti pli plaĉa al la socialista kaj sindikata gvidantaroj.

Tamen por sekvi tian ŝafaran agadon ni dankas. Disciplino estas necesa, sed ĝi ne devas subpremi novan ideon. Kaj tiu nova ideo estas aplikebla ĉe ni esperantistoj. Jam pro tio la facila imitado ne indas al ni.

Ni kuraĝu suriri novajn vojojn, ĉar aliaj malsukcesis. Sen ke ili perfidas sian partion, la socialistoj esperantistaj povas havi siajn proprajn ideon kaj principon pri la celado al socialista socio, kion sentas ĉi gazeta redaktoro, estante jam dudek jarojn fidela ano de la soc. dem. partio.

Lastloke socialistoj parolu pri strukturo kiu estus utopia. Socialista socio ja ne estas io alia ol utopio, laŭ aliaj. Kaj tamen ni daŭrigas la batalon por akiri ĝin.

Historie malĝuste estas, ke la naciaj asocioj estus la fontoj de la intern. lab. esp. movado. Estas la kuniga ideo de la esperantismo kiu zorgis pri la pluvivado de la komuna lingvo. Kaj se ne estus necesaj — aŭ almenaŭ al la propagando pli favoraj — la landaj por-esp. organizoj, ni tutkore krius, for la naciaj organizoj! Same kiel Zamenhof ne bedaŭrus la foriĝon de la naciaj lingvoj, ankaŭ ni ne trovos tion domaĝon, ĉar certe estas ke kreiĝus el tio nova kulturo. Almenaŭ la nacionalismo kiu tre forte vivas, ankaŭ ĉe ĉiuj tendencoj en la socialista movado, malfortiĝus.

SAT cetere estas tre juna organizo. En la malmultaj jaroj de sia ekzisto ĝi jam ofte spertis miskomprenon kaj malhelpon. La plej gravaj krizoj kiujn organizoj povas travivi ne pereigis ĝin. La, pro multaj malhelpoj kaj kontraŭstaro, malmultnombra anaro ne signifas, ke la ideoj de SAT ne vivus. Malgraŭ ĉio, ili restas vivantaj.

Kaj preskaŭ certaj ni estas pri tio, ke eĉ la starigo de nova internacio ne malhelpas la pluan vivadon, ĉar sufiĉe baldaŭ la anaro de la „internacioj“ seniluziiĝas pri la rezultoj de ili.

FLE do kontraŭstaros ankaŭ al la ISE same kiel al la IPE.

Ĝi klopodos, pli ol iam, ĉe la alilandaj LEA-oj atingi, pere de SAT, la pli intiman kunlaboron, kiu fakte jam

(Fino sur paĝo 95.

Onder leiding van
Degenkamp en Faulhaber

ONS TAALBLAD

Adres:
Rietstraat 40, Utrecht

LANDSNAMEN IN ESPERANTO.

Meermalen is mij gebleken, dat beginners, na in hun leerboek het achtervoegsel *ujo* o. m. ook voor het vormen van landsnamen hebben leren toepassen, daarna in literatuur en kranten behalve woorden met *ujo* en *lando* gevormd, ook namen vinden met de uitgang *io*, en zich daarover dan zeer verwonderen. Daarenboven rijst bij sommigen de vraag, of en in hoeverre voor eksamens het gebruik van *io* is toegestaan; te meer, daar kdo Lem in „Nia Lernolibro” dit achtervoegsel ook noemt, ofschoon hij er aan toevoegt, dat het niet officieel erkend is.

Ik acht het dus niet misplaatst, enkele woorden over het vormen van landsnamen te zeggen, mede ook op verzoek van een paar lezers van O. T.

Zo men weet, wordt een groep landsnamen gevormd van de namen van volkeren, volksrassen (*Francujo*, *Germanujo* van *franco*, *germano*) en een andere groep bestaat als stam en heeft juist de volksnaam als afleiding (*Nederlando*, *Ĉilio* met *nederlandano*, *ĉiliano*).

Dit siesteem, of liever deze siestemen, hebben verscheidene gebreken, waaronder:

Svisio, *Belgio* zijn gevormd van *sviso*, *belgo*, ofschoon *svisoj* en *belgoj* als volksrassen niet bestaan.

Bij enkele namen bezigt men nu eens

de lands-, dan de volksnaam als stam, en leidt daar dan de andere naam van af (*Egipto* — *egiptano* of *egipto* — *Egiptujo*).

Naast *ujo* is ook *lando* toegestaan, zodat we naast elkaar krijgen: *Italujo* en *Itallando*.

Soms is de uitgang *lando* aan de landsnaam onafscheidelijk verbonden, en wordt dan daarvan de naam van het volk gemaakt: *Nederlando* — *nederlandano*, *Islando* — *islandano*.

Bij *Irlando* maakt *lando* ook een deel van de stam uit, omdat *ir(o)* (ier) onbestaanbaar is naast *ir(i)* (gaan).

In enkele gevallen moet *lando* gebruikt worden, ofschoon het toch geen deel van de stam uitmaakt, en men evengoed *ujo* kon gebruiken: *Skotlando*, *Finnlando*.

In gevallen, waar de naam van het land overeenkomt met die van de hoofdstad, een rivier of gebergte, gebruikt men nu eens dezelfde naam voor beide gevallen, dan weer voegt men aan de landsnaam *io* toe: *Meksik(io)*, *Tuniz(io)*, *Senegal(io)*, *Kong(io)*, *Kaŭkaz(io)*.

Naast het gebruik van *ujo* en *lando* kwam steeds een groep namen voor met de uitgang *io*, die nu eens, zoals hierboven gezegd, aan de stam is toegevoegd (*Egiptio*), dan weer deel van de stam zelf uitmaakt (*Siberio*, *Haitio*). Ook werd reeds vroeger naast *ujo io*

gebruikt (*Aŭstrujo* — *Aŭstrio*, *Hungarujo* — *Hungario*).

Soms kwam een landsnaam bij een auteur met *io* voor, terwijl een andere eenvoudig *o* schreef: *Brazilo* — *Brazilio*, *Ĉilo* — *Ĉilio*.

Het is te begrijpen, dat een dergelijk ingewikkeld siesteem en gebrek aan regelmaat in de Esp.-bladen nogal 'ns bekritiseerd werd, en men dan ook trachtte tot een bevredigende oplossing te komen. Sommige auteurs begrepen zelf het geldende siesteem niet; en zo zag men dan ook wel monster vormen als *Holandujo*, door een lid van het Taalkomitee gebruikt.

Ten slotte verscheen in „Esperanto”, het orgaan van U.E.A. (Des. 1918 en Jan. 1919) een uiteenzetting van Hector Hodler, met als resultaat een voorstel ter vereenvoudiging, dat, alhoewel het niet alle moeilijkheden oploste, toch een zekere orde beoogde te scheppen in de chaos.

Op verschillende gronden stelde n.l. Hodler voor, de uitgang *io*, die bij sommige namen in de stam vervat is (*Sirio*, *Siberio*); bij andere zelfs al meer gebruikt werd dan *ujo* (*Aŭstrio*, *Alĝerio*); en meer en meer toegepast werd bij het vormen van namen voor de na de wereldoorlog ontstane staten (*Ĉeĥoslovakio*, *Jugoslavio*) de plaats te doen vervullen van de tot dan toe gebruikte uitgangen *ujo* en *lando*.

Novaj verkoj Esperantaj.

ODUSSEIAS DE HOMEROS.

Tradukis W. J. A. Manders.
Eldonis Firmo W. J. Thieme & Cie., Zutphen, Nederlando. 294 paĝoj.

Jen traduko de verko klasika. Ĝi estas libro ampleksriĉa kies aspekto postulas respekton de la vizitantoj de Esperantaj ekspozicioj kaj tial estas efika propagandilo por nia movado. Ĝi estas ankaŭ ornamo en nia libroŝranko.

Jen per kelkaj vortoj mia opinio pri la ekstero de ĉi tiu nova eldono.

Se mi povus juĝi same favore pri la interno, la enhavo rilate la kvaliton de la uzita lingvo! Domaĝe, tio ne eblas!

En sia enkonduko la tradukinto diras interalie: „La esprimmaniero de Homeros strange impresas kaj eble la leganto komence sin sentas seniluziigita, kiam li renkontas tiom da (devas esti: tiel multe da. B.) nekutimaj adjektivoj kaj frazkonstruoj; tamen li baldaŭ spertos, ke ĝuste tio havigas al la verko neordinaran ĉarmon”. Pri ĉi tio li efektive pravas; leginte 30-40 paĝojn, oni eksentas, ke la laciĝa karaktero de la uzita stilo iom post iom malpliĝas kaj poste tute malaperas. Jam kutimiĝinte, oni povas legi ĝin sufiĉe facile kaj oni eksentas, ke la stilo havas ion apartan, ion nepropran al Esperanto. La aplikado de fremda stilo ŝajnas al mi danĝera ludo precipe en la nuna epoko. La stilo Zamenhofa ĝis nun ankoraŭ tro malprofunde enradikiĝis en la Esperantistaron por ne timi malbonan efikon de l'uzado de stilo al ĝi fremda. La mal-lernado de stilo nacia jam postulas pli ol sufiĉe da peno al la uzantoj de Esperanto.

En tiu regiono la traduko do ne estas nur neutila, sed eĉ malutila.

Mi opinias ke la klareco de senco tre-eĉ-tro ofte estas oferita sur la altaro de la greklingva ĉarmo.

Plue en sia enkonduko la tradukinto diras: „Multan laboron mi dediĉis al ĉi tiu traduko, ĉar min instigis la espero, ke la verko ebligis al multaj Esperantistoj la konatiĝon kun poeto, kiu post jarmiloj ankoraŭ estas admirata kaj laŭdata”.

Mi kore partoprenos en lia espero kaj tial rekomendas ĝin al ĉiuj spertaj Esperantistoj. La libro estas tre leginda. Mi tamen ne povas ĝin rekomendi al komencantoj aŭ jam progresintaj Esperantistoj, kiuj ankoraŭ ne posedas sufiĉe da memfido rilate la juĝon pri kio en Esperanto estas premesita aŭ nepermesita. Kompreneble mi ne postulas, ke ĉiu Esperantisto sciu perfekte la tutan strukturon de Esperanto en la eĉ plej delikataj nuancoj; sed de iu, kiu tradukas verkon de Homeros en Esperanto, mi povas postuli, ke li povu knedi Esperanton kiel vakson. Tamen, la kapablo de la tradukinto, rilate al eĉ simplaj aplikoj, ne ĉiam sufiĉas. Mi ne intencas ĉikani, sed estas mia tasko informi la legantojn de L.E. pri la lingva valoro de novaj eldonoj. Ili ja plejparte uzadas siajn librojn kiel studan materialon kaj tia materialo estu fidinda. Jen sekvas la erararo. La ciferoj montras la kantojn kaj versojn en kiuj troviĝas la eraroj. Ekzemploj: 1-35 = unua kanto, tridek kvina verso, 1-120, 215 = 1a kanto, versoj 120 a kaj 215 a.

Rondvagado III, 3-70, 5-385 devas esti: (*ĉirkaŭ*)vagado.

Edzino legitima de 1-35, 11-175 devas esti: (*laŭ*)leĝa.

Kiel bonaj ajn 1-40, kiel arde ajn 1-305,

kiom arde ajn 10-245, kiun venton ajn 10-20, fari kion ili ajn deziras 15-315.

(„Ajn” sekvu tuĵ la vortojn: kiel, kio, kiun k.c.)

Ŝin alproksimiĝinte 1-120, 215, 3-275, 4-25, 370, 440, 15-220, 17-345. (Verboj formitaj per *iĝ* ĉiam estas netransitivaj; eĉ verboj transitivaj netransitivigas ricevinte kiel finiĝon *iĝ*). Por ke ne la fremdulo, ĝenate de la kriegado de ili, eksentu naŭzon 1-130 (La vorto ne oni ĉiam metu antaŭ la vorto neenda, la vorto, kiu devas esti neata; do: por ke la fremdulo ne eksentu naŭzon). Post kiam li estis almetinta la subveston kaj li jetis la akran glavon ĉirkaŭ la ŝultron kaj ligis sub... 2-1. (Almeti devas esti surmeti. Kial li estas surmetinta kaj ne jetinta, liginta? Li ja faris ĉiujn agojn en la sama tempo kaj „estis”... „inta” kaj „...is” ne estas egalaj formoj. Ĉu ne estus preferinde diri: „surmetinte...”, jetinte... kaj leginte... li...is?). ...Kaj sub la piedojn briletajn li ligis... 4-305, stariĝi sur sojlon 24-490 (La verbo ligi ne enhavas movadon al, do la piedoj ne povas esti la celo de tiu movado. La direkton montranta n do estas superflua. Tio ankaŭ valoras por stariĝi).

Aŭskulti je 2-25, 160, 17-370, 18-125.

(Al estas ĉi tie prepozicio logika, ĝi signifas perfekte kion ni bezonas).

Ilin ja alruliĝas granda malbono 2-160.

(Al ili ja ruliĝas granda malbono).

...Themis, kiu ĉesigas la kunsidojn de la komoj kaj ilin ankaŭ kunvenigos. 2-65.

(Kunvenigi kunsidojn?)

Eke ŝi rifuzis... 3-260.

(Ek ne estas sinonimo de komenc kaj krom tio, la uzado de eke apud ege kreas maloportunajon por la aŭdanto.)

Sed decas jes reveni 3-335, Sed jes... 4-240,

Hodler aksentueerde zijn voorstel met het feit, dat in 1910 het Taalkomitee het achtervoegsel *io* reeds had goedgekeurd met 37 van de 50 stemmen. Sinds Jan. 1919 verschenen dan ook steeds in „Esperanto” de landsnamen met de uitgang *io*, wat bij vele Esp.-bladen navolging vond. Doch opeens vormde zich een sterke oppositie tegen dit „nieuwe” achtervoegsel. In plaats van eenheid te scheppen, bracht het voorstel van Hodler nog meer wanorde, want van toen af begonnen vele auteurs het *io* zelfs te vermijden, waar zij het tot dan toe argeloos hadden gebruikt. En bovendien trad een zó sterke voorliefde bij sommigen voor *ujo* op, dat men opeens ook *Ĉeĥoslovakujo* ging schrijven en tegennatuurlijke namen bezigde als *Argentinujo*, *Venezuelujo*.

Er ontstond een strijd tussen aanhangers van *io* en die van *ujo*, tot eindelijk het Taalkomitee er zich mee bemoeide en met een paar besluiten — volgens de voorstanders van *io*, zonder voldoende onderzoek — *io* afkeurde en het gebruik van *ujo* en *lando* alléén als fundamenteel erkende.

Het gevolg was, dat de meeste auteurs en Esp.-bladen zich bij dit officieel besluit neerlegden. Enkel bleven evenwel toch *io* gebruiken. En nu, nadat de strijd al lang geluwd is, ziet men *io* hoofdzakelijk gebezigd in arbeidersbladen en -literatuur.

En nu het gebruik van *io* in plaats van *ujo* in verband met onze eksamens:

Voor velen onzer is het lezen en schrijven van namen als *Rusio*, *Germanio*, *Italio* enz. zo'n gewoonte geworden, dat het onnatuurlijk zou lijken en moeilijk zou vallen nu ineens *Rusujo*, *Germanlando*, *Itallando* enz. te moeten schrijven.

Daarenboven gevoelt men in arbeiders-esperantistenkringen niet zozeer de behoefte disciplinair in alles te gehoorzamen aan besluiten van het Taalkomitee, dat een onderdeel uitmaakt van de officieele, de burgerlike Esp.-organisatie.

Alhoewel deze zaak geen punt van bespreking heeft uitgemaakt in het Eksamenkomitee, mag ik toch wel zeggen, dat voor eksamenwerk zowel de uitgang *io* als *ujo* en *lando* is toegestaan. Maar men handele volgens regel, en schrijve bijv. niet: *Britio*, *Franclando* en *Portugalujo*.

Ook dient vermeld te worden, dat in „Gvidilo tra la Esp.-movado” kdo De Bruin stelselmatig de *io*-uitgang bezigt, zodat dit al een verzekering is, dat *io* voor eksamenwerk is toegelaten.

Vanzelfsprekend heb ik hier het Federatie-Eksamen-Komitee op het oog. Hoe het L.E.E.N.-N.K.-Kom. oordeelt is onze zaak niet. Vermoedelijk staat men daar *io* niet toe.

KORESPONDO.

Al kdo C. H. en M.: Laŭ mia scio libro en Esp. kun vortoj kaj esprimoj koncerne kamparajn laborojn ne ekzistas.

Cu eble iu leganto povas informi nin?

G. J. D.

DEMANDEJO.

Dem.: Kiel mi traduku la frisajn nomojn *swéen*, *reakken* kaj *oppers*, kamparanaj esprimoj por kuŝformoj de l' fojno dum rikolto? Kiel mi traduku *hooischuur* kaj *hooischelf*?

Resp.: *Swé*, nederl. *zwad(e)* havas tri signifojn:

1. unu turno de l' falĉilo dum falĉado = *falĉo*;
2. kvanto da herbo, falĉita per unu turno de l' falĉilo = (*herb*)*falĉaĵo*, same kiel oni diras *tranĉaĵo*, ekz. *pantranĉaĵo* = rezulto de unu tranĉo de l' tranĉilo;
3. kvanto da herbo aŭ greno, rezulto de unu iro kun la falĉilo, do kuŝanta en vico = *falĉvico*.

Reak, nederl. *rook* = *kunrastita fojnovico*.

Opper, nederl. *opper* = (*fojn*)*stako*. *Hooischelf* = *granda stako*.

Hooischuur = *fojnejo*.

Dem.: Ĉu la esprimo „Een zaal met openslaande deuren” ne estas tradukebla jene: *Salono kun pordoj eksteren turneblaj*?

Resp.: Via traduko estas bona; sed mi preferas „*turne malfermeblaj*” por eviti eblan konfuzon kun pordoj, kvaroblaj, kiuj estas turneblaj ĉirkaŭ akso, kiajn pordojn oni trovas ofte en hoteloj kaj publikaj konstruaĵoj.

G. J. D.

FREMDVORTOJ EN ESPERANTO

de Paul Neergaard. 64 pag. f 0.50.
Libro-Servo, Valentijnkade 2, A'dam (O.).
Postgiro 111278.

sed *jes atingi tie* 24-470 (En ĉiuj ĉi tiuj okazoj *jes* estas naciismo de la tradukinto; en Esperanto ĝi estas senutila balasto.)

... *post tiam ĉirkaŭtegis* 3-435.

(*tegis* sufiĉas).

metalforgisto 3-430.

(*Forgisto* forĝadas nur metalon!)

Da anstataŭ de 4-220 (2 X) 11-95, 15-370, 17-295, 530, 19-410, 14-20.

Ankaŭ mi opinias, ke vi... 4-490.

(Kiu krom li? Devas esti: *Krom tio*, aŭ: *plie mi opinias*.)

Kunporti ĉevalojn 4-600.

(Ordinare oni ne portas ĉevalojn!)

elnutrata 4-72, *elnutri* 12-95, 14-20.

(??).

Por ke li plej rapide ĉi ĉion komuniku al... 4-735.

(La holanda vorto „gauw” devas esti tradukata jen per rapide, jen per baldaŭ; tradukanto de klasika verko povu konstati kiun el ambaŭ li devas uzi. Ĉi tie: baldaŭ).

Li jurigis min la juron... 4-745.

(Formo malpermesita! Devas esti: *li postulis ke mi juru...* aŭ *li (dev)igis min juri* aŭ: *li ordonis al mi, ke mi juru ktp.*)

Li malsupreniris el la etero 5-50 (= *aero*). *malplena de rokoj* 5-440 *malplena de viroj* 9-125 (kial ne *sen rokoj*, *sen viroj*?)

Malapude de 6-5, 9-15, 35, 16-15, 17-25, 18-385, 19-350, 23-85, 100. (La kontraŭo de *apud* ne estas vorto komprenebla. Devas esti: *malproksime*).

Grandkuraĝa 6-15, 9-295, 500, 8-275.

Grandanima? kuraĝega?

Li sin malproksimigis. 5-460.

(Devas esti: *Li malproksimigis*; li ne estas aktiva rilate al si mem, li ne suferas la agon. Oni povas malproksimigi iun aŭ ion. *Sin* oni nur uzu kiam la subjekto efektive — do ne

ŝajne — aplikas la agon je si mem kaj en ĉiuj okazoj aliaj la uzado de *sin* estas erara kaj nur kreas dubon ĉe la lernantoj).

Kaj volas lin prirabi de lia honoro. 11-500.

(*Kaj volas rabi al li la honoron* aŭ: *volas rabi lian honoron*).

... en kiu *trivicaĵ* dentoj estas. 12-90.

(en kiu estas tri vicoj da dentoj).

Kaj ĝisfundigis ĝin sube. 13-160.

(kaj subigis ĝin ĝisfunde).

Ĥiksligi 15-290.

(*Ligi* sufiĉas).

akrigita per kupra pinto. 15-50.

(Eble: *provizita per akra kupra pinto?* *Akri* estas: wetten, slijpen).

Lasu neniun ekscii. 16-300.

(*Neniu eksciu*).

Post kiam ŝi antaŭe estis ŝovinta sian vualon. 16-415. (Post kiam ŝi estis ŝovinta).

Pretendi 17-525, 19-215, 23-70.

(anstataŭ: *aserti*, *certigi*).

ruzece 8-275, *ruzece fabrikitaĵ* 8-315, *fortece* 9-495, *manoj fortecaj* 4-505, *ĉio estas modereca*, 7-310, *spertece raboti* 5-245

(La intermeto de *ec* ŝanĝas la signifon de l' vorto kaj tre ofte konkludas ĝin al sensecaĵo kiel montriĝas klare ĉi tie.)

nenion li pli efikas ĉi tie. 19-320.

(*efiki* estas netransitiva).

per siaj okuloj ŝi vidas al. 19-475.

(*ŝi rigardas al*).

Oni ja fidus jes al malpli eminenta... 20-45.

(*Oni ja fidus al eĉ malpli eminenta...*)

malhavi 23-125.

Oni havas aŭ nehas ion kaj tria eblo ne ekzistas. Per ĉi tiu klarigo mi povus sufiĉe se mi ne timus atakon de la Esperantistaro holanda, kiu ne facile cedas siajn kutimojn. La verbo *malhavi* tamen estas kontraŭa al la spirito de Esperanto, kiu postulas ke la

Esperantistoj, al kiu ajn nacio ili apartenas, povu konstati la signifon de vortoj kunmetitaj, nur analizante ilin. Ĉar la radikoj *hav'* ne havas kontraŭon, ĝi, kunigita kun *mal*, ne prezentas kompreneblan bildon, do estas senseca.

Same kiel vi tradukas la holandan frazon: „Hij kon dat niet laten” per: „Li ne povas nefari tion,” vi ankaŭ povas traduki: „Hij kan dat (niet) missen” per: „Li (ne) povas nehavi tion” aŭ per: „Li (ne) bezonas tion.” Ne pravigu vin pri la uzado de *malhavi* per vortaroj ĉar aliaj kompilantoj ĉerpis el la praktika aplikado ĝis nun ofte ne fidinda. La spaco al mi disponebla nebligas al mi montri la tutan notaron, kiun mi legante kolektis. Jen sekvas ankoraŭ kelkaj frazoj kiuj ilustras kion mi ĉi supre diris: ke la tradukinto ofte oferas la klarecon sur la altaro de la greklingva ĉarmo:

„Por ke li malhonore navigu pro sia patro. 4-670, ... *tiam ĝojante ilin transportu al la domo de mi ĝojanta* 17-80, — *Patrino mia nepatrinea kun malĝentila koro!* 23-95, — *Lin respondante alparolis vi, ho porkpastisto.* 14-165, 360, 440, 505 (entute 12 foje uzita). *Kiun el la junuloj aŭ pliaĝuloj devigis al tio tiom granda bezono?* 2-25.

Ĉi tiuj malklaraj frazoj — kelkaj el multaj — malpliigas la meriton de la tradukinto, kiu efektive ne estas „la unua renkontita” Esperantisto! Li certe kapablu flue verki aŭ traduki en Esperanto, se li estus iom malpli fortike kaptita de lingvoĉarmo de la originalo kaj iom pli enprofundiĝinta en la strukturo de Esperanto. Tamen, malgraŭ ĉiuj eraroj kaj eraretoj mi komplimentas lin pro lia fortika idealismo, ĉar nur idealismo povas apogi kaj nutri la persiston necesan por laboro giganta, kia estas la tradukado de *Odusseias*. Th. B.

ONZE GROEPAVONDEN

LA GVIDILO EN KONVERSACIAJ VESPEROJ. IV.

11. Kio estas oficejo? Kio estas la Centra Oficejo? Kiu starigis ĝin? Kiu financis la C. O.? Kie estis la sidejo de la C. O.? Kion eldonis la C. O.? Kio estis la organo de la Lingva Komitato? Kio aperis en la Oficiala Gazeto? Ĉu la C. O. ankoraŭ ekzistas? Kiam likvidiĝis la C. O.?

12. Kiam fondiĝis la Lingva Komitato? Kio estas ĝia tasko? Kia estas ĝia membronombro? Kiom da membroj ĝi havis en 1932? Kiom da lingvoj reprezentis tiuj membroj? Kiu elektas la membrojn de la LK? Kiu povas proponi kandidatojn por la LK? Kio estas la Akademio? El kiom da membroj ĝi konsistas? Ĉu ĉiu LK-ano povas iĝi Akademiano? Kiujn sekciojn havas la A? Kio estas nun la organo de la LK kaj la A? Ĉu la LK kaj A povas fari ŝanĝojn, korektojn ktp. en la lingvo? Kial ne? Ĉu la LK kaj A kreas novajn vortojn? Kion devas fari LK kaj A?

13. Pri kio multe diskutis la E-istoj antaŭ la milito? Ĉu tiutempe la nombro da E-organizoj estis malgranda? Kio mankis tiam al la movado? Kiam oni denove okupis sin pri la organiza problemo? Kion oni faris en la kongreso en Hago? Ĉu tiu komisiono tuj trovis solvon? Kiam estiĝis interkonsento pri la organiza problemo? Kiel nomiĝis tiu interkonsento? El kio konsistis la Konstanta Reprezentantaro? Kiom da membroj havis la Internacia Centra Komitato? Kiuj elektis ĝin? Kiu eldonis la Internacian Esperanto-Servon? Kiajn komisionojn starigis la ICK? Kiajn konferencojn ĝi organizis? Kion faris la ICK lastatempe? El kio konsistas la financoj de la ICK? Kie estas ĝia sidejo? Kiom longe daŭris la

Kontrakto de Helsinki? Ĉu la E-istoj estis kontentaj pri ĝi? Kiam kaj kie oni decidis pri nuligo de la K d H? Kiun taskon havis la komitato elektita en la kongreso en Parizo? Ĉu UEA konsentis pri la reorganizo?

14. Kiuj organizoj zorgas pri la loka propagando? Kiel propagandas la lokaj grupoj? Ĉu la grupoj nur faras propagandon? Kian alian laboron faras ili? Kio estas nacia asocio? Kion ĝi faras? Ĉu la naciaj asocioj havas organon? Kiujn asociojn vi konas? Kiel nomiĝas la organo de la Germana Esperanto-Asocio? Kiuj aliaj naciaj Esp.-gazetoj ekzistas? Ĉu ankaŭ ekzistas neneŭtralaj Esp. organizoj? Kiaj? Ĉu ekzistas Esp. organizoj, kiuj ne faras propagandon? Kion ili faras? Kiu estas la plej grava tiuspeca organizo? Kiel nomiĝas la katolika internacia organizo? Kio estas ĝia organo? Kiujn aliajn fakajn organizojn vi konas? Ĉu ili eldonas gazeton?

15. Kiam oni fondis UEA? Kiuj estis ĝiaj ĉefaj fondintoj? Kial ili fondis ĝin? Ĉu ili volis per UEA propagandi E? Kion celas UEA? Ĉu UEA estas naciista? Kio estas delegito de UEA? Kion faras la delegito de UEA? Ĉu li gajnas monon per tio? Kie oni povas trovi la adresojn de la delegitoj? Kio estas la oficiala organo de UEA? Kiom da membroj havis UEA en 1914? Kie okazis ĝia unua kongreso? Kiaj fakoj ekzistis en UEA ĝis 1914? Ĉu ili bone prosperis? Ĉu UEA ĉesis funkcii dum la mondmilito? Ĉu ĝia organo mortis kiel multaj aliaj gazetoj? Ĉu UEA dum tiu tempo plenumis siajn kutimajn taskojn? Kiajn aliajn taskojn ĝi plenumis? Ĉu dum la milito aperis la Jarlibro de UEA? Kiam ĝi reaperis? Kiam mortis Hektor Hodler? Kiuj transprenis la gvidadon de UEA? Kiom da delegitoj havis UEA en la lastaj jaroj? Kiu estas nun ĝia direktoro?

(Daŭriĝo de paĝo 92).

estas ebla pro la decido elekti en la ĝeneralan konsilantaron reprezentantojn de la LEA-oj.

Sed tiam ni ne, kiel ALLE faris, daŭrigas en SAT la batalon por iu aliformigo, kio fakte estis la celado al akceptigo de propraj principoj. ALLE proponis laŭ tiu kondiĉo, la anstataŭigon de sia gazeto per Sennaciulo. Ni senkondiĉe jam faris tion grandparte, liverante depost Julio al ĉiuj niaj anoj la monatan oficialan gazeton de SAT, „Sennaciulo”. En tiu senco do ni alvokas al prudenteco, al rezigno je siaj propraj ambicioj kaj imitadintencoj.

Ĉiel FLE subtenas la agadon por refortigo de SAT. Finfine la venko estos al ĝi.

WIJ BOUWEN DOOR!

De 73e afdeling.

Tot in de kleinste plaatsen boeken we resultaten.

Onze aanhang is nu weer versterkt door een afdeling te Broek in Waterland (N.H.), opgericht na een cursus, geleid door een amsterdamse kameeraad.

Wie durft nog beweren, dat er geen belangstelling voor Esperanto zou zijn?

Dit blad wordt gedrukt bij de N.V. Vereen. Drukk.

Dico

Lutmastr. 167, Amsterdam-Z., Tel. 28876
Het Adres voor Uw Esperanto-Drukwerk!

NIA FEDERACIO KAJ SAT.

XIIIa Kongreso en Stokholmo.

Ĝis nun anoncis sin ĉe mi por la vagonara vojaĝo nur 3 gekamaradoj! Mi bezonas minimumon de 20 personoj, por ke la vojaĝkostoj estu nur f 58.50. Sekve mi petas al la partoprenontoj tuj anonci sin, ĉar la tempo jam urĝas.

Plue mi atentigas vin pri la eblo, ke kdo Veenendaal povis lui *duan* aŭtobuson. Por tiu-ĉi dua aŭtobuso anoncis sin 7 gekamaradoj kaj li bezonas 24. Mi rememorigas, ke la vojaĝo per la aŭtobuso daŭros 16 tagojn, ke oni tranoktos en tendoj kaj ke la kostoj estos entute f 60.—. Denove: tuj decidu! Pagu al mi vian kongreskotizon je f 1.50 por subtena aŭ nepra partopreno. Ne SATanoj ankaŭ povos partopreni la kongreson kiel gastoj, sed ili devas pagi f 2.50.

SATperantoj atentu!

Ekde 1 Julio la nova aranĝo inter FLE kaj SAT validos. Montriĝas ke unu peranto opinias, ke ekde 1 Julio ĉiu propagando en la grupoj por SAT estos superflua! Ja ĉiu FLE-ano ricevos „Sennaciulo”-n kaj la alsendo de „Sennaciulo” en la estonteco prizorgos la propagandon. Sendube tiu-ĉi sekcio pravus rilate la propagandan valoron de „Sennaciulo” sed oni tamen ne opiniu, ke nun ĉio estas en bonordo! La FLEanoj, kiuj ricevos „Sennaciulo”-n pro tio ne jam estas SATanoj! Ili eĉ ne ĉiuj estas SAT simpatiantoj. Jen do vasta tereno por niaj grupaj perantoj, *ĝuste nun!* Per la nura pago de la pasiva jarkotizo je f 1.50 oni fariĝas *aktiva* SATano kun la rajto aktive partopreni la laboron en nia Asocio. SATperantoj! Via laboro ekde 1 Julio plifaciliĝos: la propaganda materialo jam estas en la domo de viaj „viktimoj”! Do: eklaboru!

J. W. Minke,
Veeteeltstr. 144, Amsterdam-O.

SAT rondo Amsterdam

Envenis por SAT-propagando; De sekcio VI f 1.00. Kiu sekvas? Nun la enspezoj entute estas f 7.25.

La gekdoj SAT-anoj estas petataj ensendi kiel eble plej baldaŭ proponojn por la estonta kongreso en „Stokholmo”, por ke tiuj estu priparolataj antaŭe.

Por la Amsterdama SAT-anaro:

Kdino H. Bishoff, urba perantino.

EKSAMENS

HANDELSKORRESPONDENTIE.

Voor de voorjaarseksamens van de Federatie van Handels- en Kantoorbediendenverenigingen hebben zich 11 kandidaten aangemeld voor het eks. Esperanto-handelskorrespondentie. Het moge niet veel zijn, het is al weer meer dan vorige keren en meer dan voor het zweeds, voor welk vak zich 4 kandidaten meldden.

Sennaciistoj slopen taalmuren ★

Groot in het kleine.... klein in het grote....!

Twee tegenstellingen, waarvan de uiteinden elkaar.... niet raken.

Er zijn er onder de arbeiders, die groot zijn in het kleine en daarom klein in het grote. Er zijn er, die binnen de grenzen der taalmuren, grote invloed hebben, die ontwikkeling en werkracht geven voor het socialisme. Er zijn er, die voor de idee van het socialisme zware offers brengen binnen de begrenzende taalmuren en nochtans daarbuiten met hun mond vol tanden staan. Er zijn er ook, die met een of meer aangeleerde „moderne” talen, trachten een weg te vinden in de chaos der talenverscheidenheid. Er zijn er, die zich voor het werk binnen de grenzen van de taalmuren geheel geven en.... geen tijd kunnen vinden geen moeite willen doen, het belang er niet van inzien om de taalmuren te slopen, opdat het socialisme zich ten volle zal kunnen ontwikkelen. Voor esperanto.... geen tijd. Groot in het kleine.... klein in het grote.

We kennen ze, die esperanto zien als een aardig vermaak: „baat het niet, het schaadt ook niet.” 't Is waar, hun aantal wordt enigszins kleiner, maar toch....: we kennen ze, die zich gunstig uitlaten over esperanto, maar zich te oud, te lui, te overbelast achten (overigens met alle respect voor het grote werk van hen in het kleine....) om zich door esperanto een wereldterrein voor het socialisme te veroveren. Maar we kennen ze ook, die taalmuren slopen en van *dezen* zullen we getuigen.

Het 13e SATkongres zal in Stockholm plaats vinden. Daar zullen arbeidersesperantisten taalmuren slopen. Klein en gering zal het kongres zijn in politieke betekenis, maar groot en onbegrensd in al zijn kleinheid....

Als arbeideresperantist doortrilt je iets van een duizeling, je voelt je klein, heel klein tegenover het *grote*. Je handen trillen, je sloopst taalmuren om de plaats vrij te maken voor het socialisme. Je gemoed wordt beroerd als door ongekende machten. Arbeiders, arbeiders rond om je heen, uit alle delen van de wereld, gebruid, gerimpeld, gehard, eenvoudig, maar..... werkers. Om je heen kameraden. Geen vreemdelingen, maar kameraden. Ze spreken, reageren onderling in gelijke mate, zonder kunstmatigheid.

Kameraden, die strijden voor eenzelfde ideaal. Je voelt het hier, je staat hier klein tegenover iets groots, een ongekende macht. Je voelt, dat er iets groeit, je leeft mee in die groei, bent er een deel van.

Dan kom je even tot je zelf en je denkt terug aan hen, die groten, die werken binnen de taalmuren en met niet be-

grijpende blik kijken naar een ontluidend zaadje, een zaadje van het *sennaciismo*....

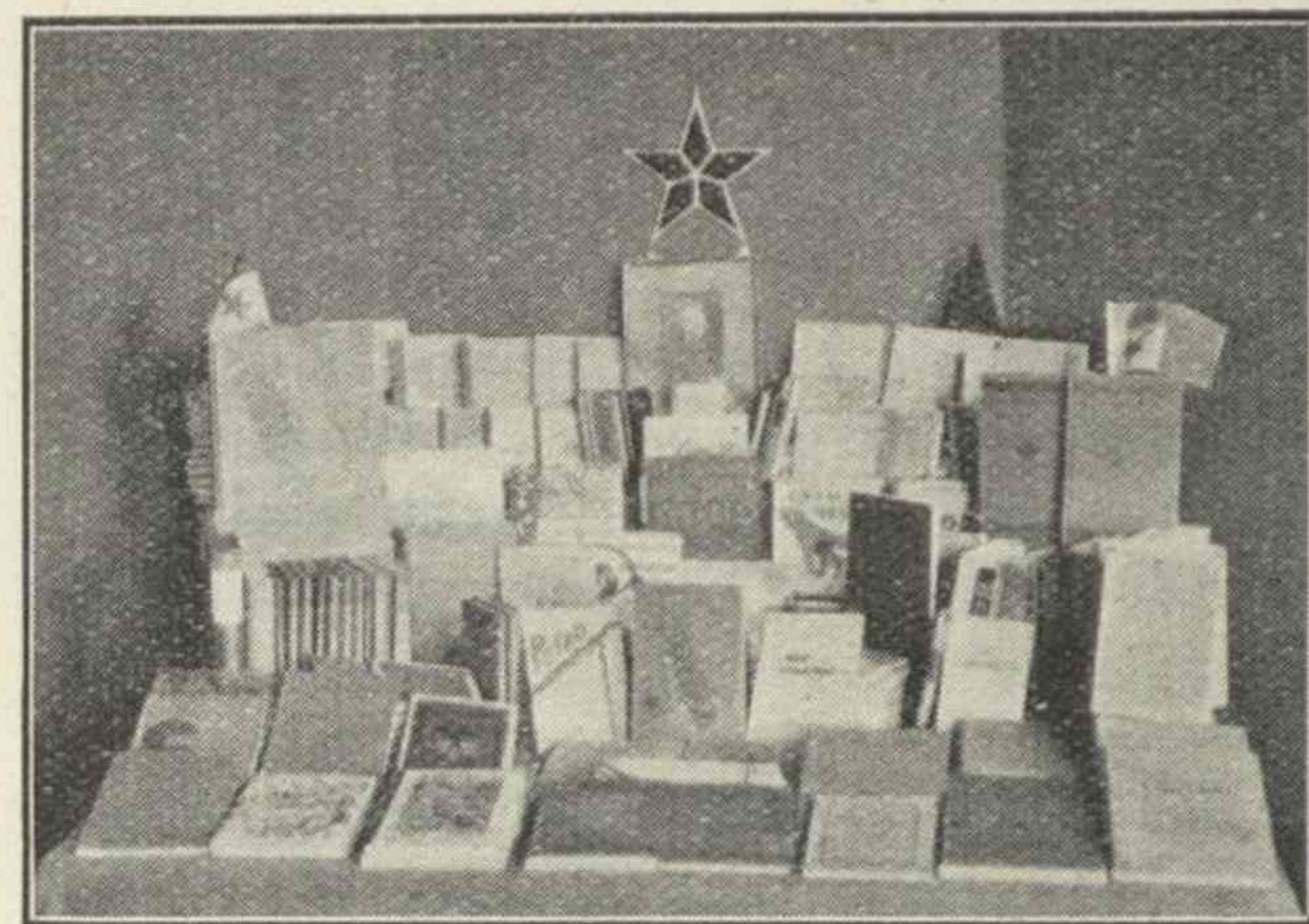
Als arbeiders esperantisten een wereldkongres houden, dan slopen zij taalmuren om de grond vrij te maken voor het socialisme. Ze spreken één taal, vergeten, dat er nog zo iets bestaat als landen, die *samen geen geheel* vormen, waarin een nationalistiese geest kunstmatig en gewild wordt gekweekt; vergeten, dat machtige stromingen van tradities, historische rechten en groepsbelangen de wereld in stukken scheuren, tegelijkertijd het socialisme belagen en haar ontplooiing tegengaan. Even een kleine glimp van dat grote, dat zich voltrekt onder arbeidersesperantisten, ondanks alles, het *sennaciismo* (het zich losmaken van nationalistiese invloeden en gedachten, het zich vormen als wereldburger).

De eerste kennismaking in een „vreemd land” bij het ten kongresse gaan, brengt je reeds de emotie. Dan de kongresplaats zelf. Je eerste ontmoetingen met de kongresgangers. Je eerste indrukken in de kongreszaal. Boven alles en over alles... kameraadschap. Je drukt elkaar de hand. Nooit gezien? Uit een ander „ver” land? Bijzaak, je begroet de kameraad. Het kongres leert je, dat die kameraad niet altijd je vriend is, of je vriend kan zijn. Het is waar, ook hier botsingen tussen de uitersten. Niet omdat ze esperantisten zijn, maar omdat andere invloeden zich doen gelden, invloeden, die zich ook hier uiten. Het nieuwe breekt baan, het strijdt, als het ware om zich van de kluisters te ontdoen en het scheurt het omhulsel, dat het dekt en gevangen houdt en dat het eens beschermde. Dit gebeurt overal en uit zich bij iedere geboorte. We weten het, we voelen het, kameraad zijn betekent nog niet: vriend zijn. Doch de geest van kameraadschap tijdens een wereldkongres van arbeidersesperantisten laat een onuitwisbare indruk achter.

We zullen wederom optrekken in kameraadschap, vanuit alle delen der wereld naar een wereldkongres van arbeidersesperantisten, van *sennaciuloj*, dit maal naar Stockholm. Er zullen socialisten zijn, die groot blijven in het kleine en het grote niet zullen zien, omdat het klein is. Zij zullen niet naar Stockholm gaan, *noch medeleven* met het kongres; zij zullen niet naar Stockholm gaan om taalmuren te slopen en de geest van het nationalisme om te zetten in *sennaciismo*. Tot evenwel zij eenmaal.... het *grote* zullen zien.

Arbeidersesperantisten, trekt op om uw wereldkongres te houden, om de taalmuren met uw *sennaciismo* te slopen; op naar het socialisme..! A. V.

Het is weer gauw genoeg najaar.

Zij, die dan eksamen willen doen, moeten zorgen klaar te zijn en dienen dus ook in de zomer te studeren.

Daar wil zeggen, dat ze zich in verbinding moeten stellen met de Libro Servo FLE, om voordelig en gemakkelijk in het bezit te komen van de benodigde werkjes.

La Gvidilo tra la Esperantomovado, prijs f 0.40 en **La Konsilanto** pri la Esperanto-Gramatiko f 0.85 (f 1.05 gebonden), kope men nu!

Libro Servo FLE, Valentijnkade 2,
A'dam (O.), Postgiro 111278.

La populara Esperanto-Biblioteko.

De Libro-Servo ontvangt van verschillende zijden mededelingen en verzoeken om inlichtingen inzake bovengenoemde instelling. En men vraagt ons, of ook wij niet iets dergelijks kunnen ondernemen.

We moeten verklaren, dat wij met de ondernemers daarvan geen enkel contact hebben en dat dit contact door de uitgevers zelfs niet gewenst wordt.

Ze weigeren pertinent aan de Libro-Servo te leveren. Hetgeen voor ons reden was, ze niet in ons kongres toe te laten.

Het is zelfs geen onderneming van esperantisten, wijl deze uitgevers geen woord esperanto kennen.

De esperantobeweging groeit en valt er dus waarschijnlijk wat voor hun drukkerij te verdienen aan het onbaatzuchtige werk van de duizenden esperantisten.

Dit is het motief waarop deze Bibliotheek gesticht is. De esperantobeweging laat ze koud. Om verrijking der esp. literatuur is het ze altans niet te doen.

Overigens verwondert het ons dat men plots zo veel interesse heeft voor abonnementen, waar men deze van de Libro-Servo eveneens meermalen kon verkrijgen. Is men er zo zeker van dat men de *goeie* esperantowerken en werkjes al bezit en kent?

Tot de uitgave van dergelijke boeken kan de Libro-Servo niet overgaan. De L-S heeft het niet zó ver gebracht, dat ze over betaalde krachten beschikt.

Men kan toch zeker wel begrijpen, dat het uitgeven van literatuur en de verzorging daarvan niet maar in onze weinige avonden kan plaats vinden?

Het is voor ons zelfs de vraag of wij zouden slagen. De praktijk bewijst wel, dat men gauwer geneigd is bij partikulieren te kopen, dan in eigen beweging. Als wij een verkeerde keuze zouden doen, is de kritiek niet van de lucht. Als wij er een strop mee zouden krijgen, loopt 't op hetzelfde uit.

Er is een instantie die dat wel zou kunnen en dat is de uitgeverij van SAT, wier taak het tevens is.

Maar waar blijven dan al die kopers van *goeie* uitgaven?

Op onze tentoonstellingen merkt men er niet veel van.

Mededelingen van het Federatiebestuur

Sekr.: Postbus W. 6, Amsterdam-W. Libro.Servo: Valentijnkade 2, Postgiro 111278.
Penningmeester en Administratie L.E.: Valentijnkade 2, Amsterdam-O., Postgiro Nr. 144698.

Postbus sekretariaat.

Vanaf 1 Julie a.s. heeft de Fed.sekr. een postbus en kan men dus alle stukken voor het sekretariaat adresseren aan: *Postbus W 6, Amsterdam-West.*

Nog eens, de ledenlijst.

Vorige week zonden we de kwartaalstaten (membrolistoj) aan alle afdelingen.

We wijzen er nogmaals op, dat deze lijsten *eerst op 30 Junie a.s.* moeten worden ingevuld en aan onze administratie (in duplo — dus 2 stuks) ook op die dag of op 1 Julie moeten worden ingezonden.

Geen bedankjes.

Er zijn afdelingen die evengoed nog bedankjes insturen. We wijzen er nogmaals op, dat ledenafvoer *alleen* kan plaats hebben op 30 Junie (en verder op elk kwartaaleinde) door middel van de „membrolistoj.” Wel kunnen steeds nieuwe leden opgegeven worden.

Brosjures.

Het Arbeiders Esperantisme hebben we in prijs verminderd, als gevolg van

de in het kongres uitgesproken wens. De afdn betalen voortaan 10 sent, voor welke prijs men ze ook kan verkopen. Zorgt, dat in geen enkele vergadering de brosjure ontbreekt.

Zorgt ook, dat de brosjure „Esperanto in de scholen” aan de man gebracht wordt en „Amerika bestond reeds voor Kolumbus”, resp. voor 5 en 1 sent. **Interkontaktilo No. 8**

is aan alle afdelingen en distrikts-sekretarissen verzonden.

Over L.E.

Ons orgaan zal eerst in Augustus één keer per maand verschijnen. Echter ontvangen alle leden Sennaciulo van einde Julie af. Ab.-prijs vanaf heden is f 0.75 per jaar. Werft nu abonnees!

Nosobe.

Aan NOSOBE (Ned. Societo de blindaj esperantistoj) hebben we f 50.— overgemaakt, zijnde het bedrag van de verkochte toegangsbewijzen voor ons laatste kongres. Het bedrag werd onder dankzegging door NOSOBE aanvaard voor haar uit te geven braille-esperanto-woordenboek.

Distrikts Mededelingen

DISTRIKT OVERIJSEL.

Sekr. Piet Heinstraat 35, Zwolle.

Dimancon la 11an de ĉi tiu monato, okazis interrenkontiga kunveno en la arbaroj de la bele situanta vilaĝo Nijverdal. Cestis: la sekcioj Enschede, Zwolle kaj la ĝenerala membro De Waard el Nijverdal. Alveninte la naŭan kaj duonan matene ni kolektigis en la arbaro, kie la distrikta prezidanto, kdo De Bruin, bonvenigis la kunvenintaron kaj atentigis pri la graveco de ĉi tiu kaj ankoraŭ okazontaj kunvenoj.

Poste li instigis la partoprenantojn kiom eble plej multe praktike uzi nian lingvon. Post tio la prezidanto de la sekcio Zwolle, kdo Hogenbirk, en la nomo de antaŭe nomita sekcio parolis kelkajn salutvortojn.

Kvankam la vetero estis al ni malfavora, ni malgraŭ tio, sub la gvidado de kdo De Waard, faris lernigan kaj interesan promenadon tra la arbaroj.

Reveninte en la kampan domon, ni pasigis tre agrablan posttagmezon. Oni muzikis, kantis, voĉlegis edukajn versojn kaj ses kdoj faris paroladetojn pri la movado esperantista. Ludinte kaj distrinte sin dum la lasta horo, ĉiuj je la kvina posttagmeze reiris hejmen tute kontentigitaj kaj spirite refreŝigitaj. Okazu pli da tiaj ekskursoj!

T. Goudbeek, sekr. distr. Overijssel.

DISTRIKT UTRECHT.

Sekr. A. H. Kramer, Leeuwerikstraat 11. Hoewel er aanvankelijk maar één afdeling in het distrikt Utrecht was, en geen der algemene leden genegen was een funksie in het distriktsbestuur op zich te nemen, nam het bestuur van de afdeling Utrecht dit op zich. Al zeer spoedig slaagde deze, met medewerking van kam. Heger uit Zeist, om in Zeist een afdeling op te richten en toen vonden wij ook daar enige leden, die zich bereid verklaarden om deel uit te maken van het distriktsbestuur, hetwelk nu als volgt is samengesteld: kdo J. Alta, Paltzerweg 43,

Bilthoven; A. H. Kramer, Leeuwerikstraat 11 huis, Utrecht; kdo Verstraeten, M. de Klerkstraat 41, Zuilen; kdo Nikolaj, Mincklerslaan 51 en kdo Heger, Mincklerslaan 38, beiden te Zeist, respektievelijk als voorz., 1e sekr., 2e sekr., 1e penningm. en 2e penningmeester.

Regeling persdienst is in bespreking met de afdelingen. Besproken werd ook het propagandamateriaal. Daar wij hiervan niet te veel bezitten, roepen wij door deze alle esperantisten op, indien ge nog wat te missen hebt daarvoor, zend dit aan de sekretaris. Bij voorbaat hartelijk dank.

Getracht zal worden om in het najaar een afdeling op te richten in Bilthoven en Amersfoort.

A. H. Kramer.

DISTRIKT ZUID-HOLLAND.

Sekr. v. Egmondstraat 39, Voorburg.

Per ĉi tiu mi atentigas la sekciajn kasistojn pagi la kotizon de siaj anoj de la monatoj „Aprilo, Majo, Junio”. La kotizo estas po 4 cendoj por ĉiu ano en monato. Tiuj kiuj jam estas ano de urba distrikto pagas la duonon de la kotizo.

La kotizo povas estis pagata poŝtkonte No. 28747. Bonvolu ĉe ĉiu pago aldoni: „Por la distrikto”.

Esperante, ke ĉiu komprenas sian devon, mi kamarade salutas.

J. G., la kasisto.

Ekskurso.

Sabaton la 8an kaj Dimancon la 9an de Julio 1933 okazos la la semajnfina ekskurso de la Prov. Sud-Holando al Oostvoorne. Ni ekvojaĝos por boato sabatposttagmeze je la 5a h. Kolektiĝo plej malfrue kvaronhoron antaŭ la kvina, Boompjes, Rotterdam, ĉe la kartvendejo de Fop Smit.

La prezo por vojaĝo kaj tranoktado en tendo estas f 0.90. Tiu prezo nur validas ĉe partopreno de min. 100 personoj. Se estas malpli, la prezo fariĝos pli alta. Ĉiu do helpu en la atingo de ĉi tiu nombro.

Prezo por biciklantoj f 0.40. Ili ankaŭ antaŭe sin anoncu.

Lasta aliĝdato merkredo la 5a de Julio.

Aliĝo validas nur kun samtempa pago al poŝt-

giro 171713 de H. Garten, Nw. Crooswijksche-weg 31 a, Rotterdam.

Rotterdamanoj povas pagi al la sekciaj kasistoj.

Ĉiu aliĝonto menciui la sekon.

Tiuj, kiuj disponas pri propra tendo kaj volas uzi ĝin devas menciui tion dum la aliĝo.

Ĉiu zorgas por sia propra manĝaĵo kaj ĉiu kunportu kovrilon por la nokto.

Manĝaĵoj kaj trinkaĵoj en la tendaroaĉetebaj.

DISTRIKT A'DAM. Sekr. Graaf Florisstr. 13. Reis Antwerpen.

Het distrikt is van plan gedurende de laatste week in Julie (23 tot en met 30 Julie) een reis te organiseren naar België. De kosten zullen pl.m. f 4.— per dag bedragen. Van de afd. Antwerpen hebben wij bericht gekregen, dat er geen gelegenheid bestaat bij gekdoj onder dak te worden gebracht. Wij zijn dus aangewezen op verblijf in hotels; kosten f 1.05-f 1.40 per nacht. Ontbijt 40-50 sent. Middageten f 0.70-f 1.05, daarboven komt nog de z.g. „taxe”-belasting.

Geeft u onverwijld op dan kunnen wij spoedig mededelen aan onze Belgiese makkers of zij op ons rekenen kunnen, met hoevelen wij komen enz. Meldt u aan het sekretariaat.

B.-kursus.

Dit jaar hopen wij bij voldoende deelname een B.-kursus te organiseren. De „universiteit” laten wij vervallen, omdat wij menen, dat voor een vervolgcursus veel belangstelling is onder de leden. De kosten zullen zo laag mogelijk gehouden worden. Nadere mededelingen zullen spoedig volgen. Schrijft nu reeds in voor deze kursus.

Afdelingsbesturen hebt ge reeds het voorstel van ons distriktsbestuur besproken betreffende de kontributie voor het Amsterdamse en Noord-hollandse distrikt? (1½ sent A'dam ½ sent N.H.-D.) Zo neen, doe het dan spoedig. 5 afdelingen slechts gaven blijk van belangstelling voor een zaak die allen ter harte gaat!

M. A.

Nachtwandeling

op 8-9 Julie. Als uitgangspunt kozen wij weer de boerderij van Duurland te Laren, omdat wij daar 's nachts de fietsen kunnen deponeeren en de konsumpsie daar goedkoop is. Vertrek per Gooise tram om 24 uur van de W.P. of 0.15 van Diemerbrug. Enkele reis resp. f 0.55, f 0.45. De fietsers vertrekken om 23 uur van de Hartveldse brug (einde Middenweg en Weesperzijde).

Wij zorgen tegen zonsopgang aan het IJsselmeer te zijn en omstreeks 7 uur weer in Laren. Degenen, die bij goed weer ook de Zondag nog in het Gooi willen doorbrengen, maken, na gerust te hebben, een kalme wandeling met veel rust. Dezen kunnen om 17 uur weer in Amsterdam zijn; de fietsers iets later.

DISTRIKT DEN HAAG.

Sekretariaat: J. Camphuysstraat 192.

In de laatst gehouden vergadering der verschillende groepsbesturen werd het distriktsbestuur als volgt samengesteld:

H. Broekhuizen Sr., Ligusterstr. 24, voorz.; A. te Buitendijk, J. Camphuysstr. 192, sekr.; A. Kiewiet, Rottumscheur. 66, penningm.; W. Heessels, Fisherstr. 393, 2e voorz.; J. Batist, Reitzstr. 256, 2e sekretaris; C. W. Senneke, A. Piersonlaan 79, 2e penningm.; v. Scheepen, Rosseel en Schwartz, leden.

Leden der Federatie, die om inlichtingen of anderzijds de distriktsvoorzitter, H. Broekhuizen Sr., wensen te spreken, kunnen zich bij hem vervoegen iedere 2e Woensdag der maand 's avonds van 8 tot 10 uur.

Het dagelijks bestuur van het distrikt vergadert voortaan iedere 1e Dinsdag der maand.

Het distriktsbestuur vergadert iedere 2e Dinsdag der oneven maand, terwijl alle groepsbesturen met het distriktsbestuur om de 3 maanden bijeen komen. Deze eerste vergadering zal plaats vinden 27 Augustus. Uit de besturen der verschillende groepen is

een propaganda-kommissie gevormd. Voorzitter dezer kommissie is: P. Schwartz, Laakhof 21; sekretaris is: H. Broekhuizen Jr., Ligusterstr. 24; leden: Schouten, Meere en Vos. De kommissie is met haar werkzaamheden aangevangen. Het verslag van haar eerste werkzaamheden, de zomerpropaganda volgt hieronder.

Er zal voor worden gezorgd dat ook de winterpropaganda tijdig in orde is.

ZOMERPROGRAMMA.

De 30e Mei j.l. vond de eerste vergadering plaats van de Propaganda-Kommissie. Deze kommissie, tot welker oprichting het Haagse Distrikts-bestuur onlangs heeft besloten, zal tot taak hebben in overleg met dit bestuur alle propaganda tot in de kleinste onderdelen uit te werken en uit te voeren.

Daarvoor is natuurlijk volle medewerking van alle Haagse leden strikt noodzakelijk. De Kommissie houdt zich voor deze medewerking dan ook ten zeerste aanbevolen!

Als eerste maatregel werd besloten het volgende programma voor de zomer te publiceren:

Dinsdag 4 Julie: Avondwandeling langs de Vliet naar Kasteel Binckhorst. Samenkomst: Rijswijkscheplein, 8 uur. Leider: Schouten.

Zondag 16 Julie: Morgenwandeling naar het Rijswijksche Bosch. Samenkomst: Vaillantplein, 9 uur. Leider: Heessels.

Dinsdag 1 Aug: Bezoek aan de Volkstuinjes in 't Zuiderpark. Samenkomst: Paul Krugerplein, 7.30 uur. Leider: Baptist.

Zaterdag 12 Augustus: Nachtwandeling (i.d. nacht van Zaterdag op Zondag). Samenkomst 11 uur n.m. Route: nog nader vast te stellen. Leider: Varkenvisser.

Dinsdag 29 Augustus: Avondwandeling naar de Boschjes van Poot en omgeving. Samenkomst: Houtrustbrug, 8 uur. Leider: Vos. Gekamaradoj, neemt van deze data goed nota en neemt in grote getale deel. De samenkomsten zijn niet alleen zeer leerzaam, maar ook buitengewoon propagandisties.

De kommissie zal deze zomer nog wel meer van zich laten horen. Houdt U dus gereed voor een stevige aksie!

De Propaganda-Kommissie.

UIT DE AFDELINGEN

Zie ook „Agenda”.

AFD. APELDOORN.

Sekr.: Arnhemscheweg 67.

La sekcio Apeldoorn trovas rimedon por spari salonluon dum la somero. En biciklekskurso oni povas bone konversacii, eĉ fari belajn planojn por la estonto, kaj tion ni faris por la inaŭguro de la nova standardo por la sekcio. Ĝi okazos la 25an de junio per aŭtomobiloekskurso al la Zuiderzee, helpe de la kamaradoj el Zwolle, Zutphen, Arnhem ktp. La partopreno kostos po f 1.— aŭ f 1.25 kaj oni revenos en Apeldoorn antaŭ la 6a h., tiel ke la vizitantoj povos bone rehejmiĝi.

Bedaŭrinde la kamarado, kiu lastjare aranĝis nian sukcesplenan ekskurson, nun transloĝiĝis al Amsterdam, sed li eble trovos okazon ĉeesti la 25an.

Najbaraj kamaradoj, venu grandare por nin konsoli!

M. G. K.

AFD. BRUSSEL.

Sekr. Trambediendehuis, Priemstraat 17. Afdelingsvergadering op Donderdag 29 Junie om 19.30 uur. Dagorde: distriktsvergadering van 9 Julie te Deurne. Tentoonstelling: vergadering op Donderdag 9 Julie om 19.30 uur.

AFD. ENSCHEDE. Sekr. Penninkstraat 14. Zondag 11 Junie maakten enige leden een fietstocht naar Nijverdal, ter bijwoning van de eerste gewestelijke ontmoeting.

Het gebouwtje van de V.V.V. was in het teken van Esperanto. De wandeling door de bossen en velden van Nijverdal, geleid door een kdo van die plaats, was schitterend. Na enige

spelletjes gedaan te hebben met een bal en diverse liederen gezongen te hebben ging iedere afdeling weer huiswaarts, elkaar belovende le volgende keer meer Esperantisten mee te brengen en vooral te proberen nieuwe afdelingen op te richten. Op de vergadering werd besloten om deze zomer, indien het weer het toelaat, Woensdagsavonds wandelingen te maken inplaats van een kursusavond in het gebouw.

De vergaderingen gaan gewoon door. Vergadering op de 28e Junie in het gebouw J.V.O. Weest Present!

AFD. DEN HAAG II.

Sekr. v. Egmondschestraat 39, Voorburg. Onze groep komt elke Dinsdagavond 8 uur samen voor het Vredespaleis. Dit is de enige gelegenheid Esperanto te leren spreken. Denk er aan, dat je dit voordeel in de wintermaanden mist. Je wilt toch niet iedere winter een beginkursus volgen? Vooral de beginnelingen mogen wel eens komen.

De zang repeteert iedere Donderdag 8 uur in „Ons Huis”. Nieuwe leden worden ook daar verwacht.

J. van Scheepen.

AFD. DEN HAAG IV. Sekr. Laakhof 21.

Ni eksigis pro kotizsuldo: C. v. Veen, Viljoenstraat 17 kaj J. v. Diggelen, Stuwstraat 115. La konversacia kurso nun okazas ĵaŭdvespere de la 8a ĝis la 10.30 en la kafejo Metz, Calandplein 20.

Schwartz,

AFD. KOOG ZAANDIJK.

Sekr. H. Kahlman, Rozenstraat 18, Koog.

Ni okazigis je la dekdna de Junio nian jar-kunvenon. Ĉeestis ok anoj.

La prezidanto bonvenis nin, kaj malfermis la kunvenon. La protokolo estas voĉlegita kaj evinentaj leteroj traktitaj. La jarraportojn oni aprobis. Kdo v. Nek estas gratulita pro sia sukceso en la ekzameno.

Ce la komenca kurso restis du anoj, kiuj aliĝos al nia sekcio je la unua da Junio.

Sekr. H. Kahlman.

AFD. ROTTERDAM IV (NOORD).

Sekr. Ooievaarstraat 9b.

La 13an de Junio okazis nia klubvespero en la salono de la S.D.A.P., Snellemanstraat 27. Ni ŝanĝis la klubvesperon, ĝi ne plu okazos en la lernejo, sed en salono.

La klubvesperoj nun okazos ĉiam Mardon je la 8a ĝis la 10a. Esperante ke la anoj ĉiuj kaj ĉiam venos ĉar ni komencas la daŭrigan kurson.

Sekr. W. Voormalen.

AFD. WORMERVEER. „Kunigita per Esperanto”. Sekr. Wateringkade 14.

Nia jarkunveno plene sukcesis. Krom la plimulto de la membroj ankoraŭ 8 invititoj, inter kiuj nia germana kdo Otto Mantke ĉeestis. Post la verva paroladeto de la prezino, nia kasistino faris sian raporton, el kio ni povis konkludi, ke nia kaso sin trovas en sana stato. Kun granda miro, eĉ indigno ni devis konstati, ke la „ĉefplado” de Jarkunveno, la jarraporto, inkluzive la sekretario, ne ĉeestas. La skablulo(?) timas la strigilon! La tuta estraro aklame estis reelektata. Laŭ propono de la prezino ni elektis sin kiel prizorgantinon de la Libro-Servo. Antaŭe ŝi kune kun la kasistino faris tiun laboron, sed estas por ŝi pli oportune memstare fari tion. Kdo W. Nielsen defendas proponon pri aŭtomobilpropagando. Aliaj kdoj malaprobis tian bruan propagandon. Poste ni kantas la „Internacion”. En la paŭzo ni estis regalataj per kukoj kaj teo. La langoj ekmoviĝis, spritaj diradoj sonis, nur gajaj mienoj estis vidataj. Post la paŭzo kdo Otto Mantke prelegis pri siaj avonturoj, spertitaj dum sia vagado tra okcidenta Eŭropo. Li rikoltis meritan aplaudon. Poste kelkaj membroj deklamis. Kdo Koomen rakontis pri vizito al germanaj esperantistoj. La tradicia loterio, prizorgita de nia bonhumora kdo Jb. ter Haak, kiel ĉiam faris grandan plezuron al ni. Ĉirkaŭ kvarono antaŭ la 23a, la prezino fermis ĉi tiun eksterordinare bone vizititan Jarkunvenon.

Klaas Stam, dua sekretario.

AFD. ZAANDAM. Estrarejo: Zuiddijk 362. Nia publika esperanta kunveno, kiun ni okazigis pasintan ĵaŭdon la 15an de Junio, bone sukcesis. Malgraŭ la belega vetero pli ol 50 geesperantistoj ĉeestis. Nia kdo Simon Aarse faris tre klaran esperantan paroladon, pri la iomete malfacila, sed tamen por gelaboristoj grava temo, Socialismo kaj Religio. Kun granda atento ni ĉiuj aŭskultas la perfektan esperanto-paroladon. Post la parolado, kiu daŭris pli ol 5 kvaronhoroj kelkaj kdoj demandis al kdo Aarse pri la temo mem kaj ankaŭ rilate la laboristan movadon en Svedio. Dum ĉi-tiu kunveno ni decidis delegi la tutan estraron al la distrikt-konferenco en Alkmaar kun libera mandato.

Ni informas ke ni havas la devon partopreni la konferencon multnombre; tial ni organizos komunan vojaĝon al Alkmaar venontan Dimanĉon la 25an de Junio (morgaŭ) per la vapor-ŝipo kiu forveturos de la Damo je la 8a horo. Kostoj en tute estas 60 cendoj ire kaj revene.

La Estraro.

AGENDA

Zie ook „Uit de Afdelingen”. Ieder bezoekte de vergaderingen

Alkmaar (Distr. N. H.) 25 Junie 10.30 uur, Koorstraat 10, alg. verg. van de N.H. afdn. **Brussel**. 29 Junie en 9 Julie afd.-vergadering om 19.30 uur.

Enschede. 28 Junie verg. in geb. J.V.O.

Den Haag (Distr.) 4 Julie. Avondwandeling.

Bijeenkomen om 8 uur, Rijswijkscheplein.

Den Haag II. Elke dinsdagav. 8 uur samen-

komen voor het Vredespaleis.

Den Haag IV. Elke donderdagav. 8 uur kon-

versatie in kafee Metz, Calandplein 20.

Haarlem. Elke dinsdagav. 8 uur bijeenkomen

„Centrale” (Zie afd. ber.)

Hillegersberg (R'dam VI). Klubavond Woens-

dags van 8-10 uur in „Nia Domo”, v. d. Velde-

laan 20.

Hilversum. Konversatie en kursus elke

Woensdagavond 8 uur, Leeuwenhoekstr. 140.

Rotterdam III. Klubavond Maandags in 't

NASB-gebouw, Nanningstraat 13.

Rotterdam V. Elke Dinsdagavond klubavond

8 uur in „Spoorzicht”, Hilledwardsstraat 2b.

Kunveno Merkredvespere 8-10 en salono de

„Nia Domo”, Van der Veldelaan 20.

Scheveningen. Maandags klubav. 8 u. v. Eg-

mondstr. 130.

Zaandam. Zondagmorgen 25 Junie verzamelen

om 8 uur bij de nieuwe sluis. Brood, lieder-

bundel en arbeiders-esperantist meenemen.

Zwolle.

Elke Donderdagavond om 8 uur bijeenkomst

in Palvu.

NIEUWE UITGAVEN.

Van Eldona Societo Esperanto, Box 698, Stockholm 1, Zweden.

ESPERANTISK-SVENSK ORDBOK,

Esperanto-zweeds woordenboek door Paul Nylén, een van de Esperanto-pioniers in Zweden. Zijn werk is van grote waarde, omdat Paul Nylén onder de zweedse Esperantisten de naam heeft van van de grootste autoriteit te zijn.

232 pg., 12 × 18 cm., gekartonneerd, prijs zw. kr. 3.75.

NYCKEL TILL ESPERANTO.

Zweeds Esperanto-sleutel, 32 pg., 8 × 14 cm., prijs 0.10 zw. kr. Reeds 10-de uitgave in 't zweeds van de kleinste Esperanto-leerboeken, de z.g. „sleutels”, die tot nu toe in meer dan 35 talen zijn verschenen.

WESSEL'S

Boek. Papierhandel,
en Leesbibliotheek,
ruim 8000 deelen
zeer billijke condities!

J. P. HEIJESTRAAT 87 - A'DAM